

Duitse milieuprijs voor professor Hans Joosten

Hoogveendeskundige Hans Joosten heeft in Duitsland de milieuprijs van de Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU) gekregen. Hans is geboren in Liessel in N.-Brabant. Vanaf 1996 is hij hoogleraar geweest aan de universiteit in Greifswald.

Voor die tijd was hij o.a. secretaris van stichting Werkgroep Behoud de Peel (en is nog steeds lid daarvan).

Hans krijgt de prijs voor zijn onderzoek naar en decennialange inzet tegen de verdroging van veengronden. Onder meer heeft Hans de 'paludicultuur' gepropageerd (landbouw die geschikt is om toe te passen in gebieden met een hoge grondwaterstand).

Zie o.a.: <https://www.landbouwmetsnatuur.nl/maatregelen/paludicultuur-natte-teelt/>

De milieuprijs -€ 500.000- wordt gedeeld met de Duitse biologe Katrin Böhning-Gaese. De prijs is op 10 oktober aan beide wetenschappers uitgereikt door de Duitse bondspresident Frank-Walter Steinmeier.

Joosten zal het geld gebruiken voor de uitbreiding van het Greifswald Moor Centrum tot een 'veenbibliotheek en -cultuurcentrum'. Zo'n zeventig personen, waaronder Hans, houden zich er bezig met het bestuderen van veen, het adviseren van politici en het maken van plannen ter bescherming van veen overal ter wereld.

'Veen moet nat' zijn de drie kernwoorden van Joosten. De ontwatering van veengebieden draagt bij aan de opwarming van de aarde. Nat, levend hoogveen is juist zeer goed om die opwarming tegen te gaan, omdat het veel CO2 vastlegt.

Zie voor info over het belang van hoogvenen voor het klimaat:

<https://natureecoevocommunity.nature.com/posts/rewettered-fen-peatlands-novel-and-essential-for-climate-protection>

Voor meer over het veenbeschermingswerk van Joosten, zie:

https://www.dbu.de/123artikel39144_2442.html

Voor Werkgroep Behoud de Peel (WBdP) is Hans ook heel belangrijk geweest.

In het begin werkte Hans er aan mee dat de verdere vervening (door gemeente Deurne) van de Deurnese Peel werd gestopt en dat dit gebied een beschermd natuurmonument werd. Hij kreeg het tevens voor elkaar dat er geen toestemming kwam voor de afgraving van het veenrestant Grauwveen en dat ook dit gebied beschermd werd (en inmiddels onderdeel van het Peel-Natura2000-gebied).

WBdP heeft vanaf haar begintijd (en nog steeds) met gerechtelijke procedures proberen te voorkomen dat de Peel verder achteruitging door onder andere toename van ammoniakuitstoot, beregening uit grondwater, sloten en drainages, aantasting van het open landschap rond de Peel, recreatie op de verkeerde plekken, etc.. Maar Hans zag al snel dat

enkel het actievoeren tegen verslechtingen niet voldoende is. 'Dan wordt de Peel nooit beter', leerde hij de andere WBdP-ers. Onder de bezielende leiding van Hans heeft WBdP daarom naast het actievoeren ook altijd aan beleidsbeïnvloeding gedaan en meegewerkt aan verbeteringsplannen. Eén van de eerste publicaties die Hans daar voor WBdP over maakte was 'Aanzetten tot een Peelbeheersvisie', van januari 1981. Meteen nadat de vervening van de Deurnese Peel was gestopt, ging WBdP met vrijwilligers in de Peel aan de slag met het bouwen van dammen, etc., met die visie als leidraad.

Heel belangrijk is Hans ook geweest voor het besef dat de verdroging in de Peel niet opgelost kan worden met alleen het treffen van maatregelen in de Peel zelf. Daarvoor dient in een ruime zone rondom de Peel de waterstand verhoogd te worden, om tegendruk te geven aan het wegzijgende water in de Peel. En dan niet met een smalle standaard-bufferzone, zoals de overheid gewend was, maar met de zone die het gebied echt nodig heeft, gebaseerd op hydrologisch onderzoek. Mede daardoor kreeg WBdP het voor elkaar dat rondom de Grootte Peel en de Mariapeel een beschermingszone werd ingesteld van 2 km breedte.

Hans was ook de drijvende kracht achter de visie die WBdP maakte over wat er allemaal voor nodig is om de op de Peelhorst gelegen Peelgebieden echt goed hydrologisch te kunnen beschermen en de hoogveengroei daar op gang te kunnen krijgen: 'De Verheven Peel, Beheers- en ontwikkelingsvisie voor het gebied van de Deurnese Peel/Mariapeel en omgeving', 1993.

Het bovenstaande is maar een kleine greep uit het vele dat Hans voor WBdP heeft geschreven/bereikt (en zijn werk als hoogveenbeschermer over heel de wereld is nog enorm veel omvangrijker).

Hans was bij ons actiewerk niet tegen het sluiten van compromissen. Hij zei ons echter altijd dat we die alleen mogen sluiten op verbeteringen; niet op verslechtingen. En een compromis mag het bereiken van het uiteindelijke natuurdoel (voor de Peel het regenereren van hoogveen) ook niet in de weg staan.

Enorm goed was Hans in het bestuderen van de (overheids)rapporten die soms tegen WBdP gebruikt werden bij ons Peelbeschermingsactiewerk. Fouten en inconsequenties daarin werden er feilloos uitgehaald (en o.a. in rechtszaken met een fotografisch geheugen gebruikt). Mede daardoor heeft WBdP steeds verreweg het grootste deel van haar procedures gewonnen. We hebben er van geleerd om nooit zomaar uit te gaan van wetenschappelijk onderzoek, maar om altijd zelf goed na te denken en de zaken te controleren.

Sinds zijn aanstelling bij de universiteit van Greifswald hebben we Hans op dit vlak moeten missen. Gelukkig heeft hij ons op afstand wel nog af en toe bijgestaan. We hopen dat hij dit, nu hij recent als hoogleraar met pensioen is gegaan, zal willen blijven doen! (En misschien weer iets meer?)

Hans bij het aanleggen van dammen in de Deurnese Peel in de jaren tachtig.